

Sygn. akt: III AUa 129/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajązkowski (spr.)

Sędziowie: SSA Iwona Szybka

SSO del. Beata Michalska

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2013 r. w Łodzi

sprawy **J. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o wysokość emerytury,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 7 grudnia 2012 r., sygn. akt: VIII U 129/12;

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Sygn. akt III AUa 129/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił J. K. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie przedłożył nowych dowodów mających wpływ na wysokość świadczenia.

W dniu 6 grudnia 2011 roku wnioskodawca złożył odwołanie od powyższej decyzji wnosząc o jej zmianę i przeliczenie wysokości przysługującej mu emerytury z uwzględnieniem okresu czynnej służby wojskowej od 9 października 1961 roku do 21 marca 1963 roku oraz zarejestrowania w PUP w charakterze osoby bezrobotnej od listopada 1992 roku do listopada 1994 roku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie.

Na rozprawie w dniu 2 marca 2012 roku wnioskodawca poparł odwołanie i wskazał, że w jego przekonaniu, okresy podwójnego zatrudnienia winny być liczone podwójnie, natomiast na rozprawie w dniu 23 listopada 2012 roku odwołujący wskazał nadto, że chciałby, aby wskaźnik podstawy wymiaru świadczenia został obliczony z 10 najlepszych lat t.j. z lat 1974 - 1983 oraz, że w każdym wypadku chciałby uniknięcia obliczenia wskaźnika przy uwzględnieniu wynagrodzenia z 1959 roku.

Wyrokiem z 7 grudnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w punkcie 1. zmienił zaskarżoną decyzję i przeliczył emeryturę J. K. od 1 września 2011 roku w ten sposób, że ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 65,85% w oparciu o wynagrodzenia z lat: 1959,1966 – 1983 i 1988, zaś w punkcie 2. oddalił odwołanie w pozostałej części.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca J. K., urodzony (...), prawo do emerytury ma przyznane decyzją ZUS z dnia 11 kwietnia 2008 roku od dnia 1 marca 2008 roku.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. I 1988 do XII 1997 roku wybranych z całego okresu ubezpieczenia, to jest lat 1967, 1968, 1975, 1979- 1994, 1996. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 2,53%.

W oparciu o nowe dowody dostarczone przez wnioskodawcę w postępowaniu sądowym przed Sądem Okręgowym w Łodzi w sprawie VIII U 2650/09 organ rentowy, decyzją z dnia 8 XII 2010 roku ustalił wysokość wskaźnika podstawy wymiaru świadczenia na poziomie 15,68% z 20 najkorzystniejszych lat t.j. z lat: 1966 - 1971, 1973 -1984, 1988 - 1989 (w latach 1973 - 1984 przyjęto zerowe wynagrodzenia).

Prawomocnym wyrokiem z dnia 14 lutego 2011 roku, w sprawie VIII U 2650/09, przeliczono wskaźnik podstawy wymiaru świadczenia i ustalono, że wynosi on 24,54% i jest liczony z 20 najkorzystniejszych lat czyli z lat: 1959, 1966-1983 i 1988.

Wykonując powyższy wyrok organ rentowy wydał decyzję z dnia 24 marca 2011 roku. Wysokość emerytury wyniosła - 780,78 zł, przy przyjęciu kwoty bazowej 2.275,37 zł. Ponieważ przekroczyła wysokość podstawy wymiaru i najniższej emerytury ograniczono jej wysokość do kwoty najniższej emerytury czyli do kwoty 706,29 zł.

W dniu 20 września 2011 roku wnioskodawca złożył wniosek o przeliczenie wysokości emerytury, wnosząc o przyznanie przeliczonej emerytury, zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi 1 listopada 2009 roku, o zaniechanie obniżenia emerytury do najniższej emerytury.

W dniu 5 stycznia 2012 roku organ rentowy wydał decyzję, w której skorygował wynagrodzenia przyjęte za 1966 rok i przyjął kwotę 8.283,- zł zamiast kwoty 8.263,- zł. Wskaźnik wzrósł do wysokości 24,55% i jest obliczony z tych samych lat co uprzednio.

Wnioskodawca zatrudniony był, w okresie od 2 września 1959 roku do 23 lutego 1960 roku, w (...) Fabryce (...) w Ł..

Od 9 października 1961 roku do 21 marca 1963 roku odbywał zasadniczą służbę wojskową.

W okresie od 29 października do 13 listopada 1964 roku pracował w (...) Fabryce (...).

Od 16 stycznia do 31 maja 1966 roku zatrudniony był w (...) Biurze (...) w Ł..

W okresie od 24 czerwca 1966 roku do 28 lutego 1972 roku wnioskodawca zatrudniony był w Spółdzielni Pracy (...) w Ł..

W tej samej spółdzielni pracował także od 1 marca 1972 roku do 30 czerwca 1984 roku, na podstawie umowy o pracę nakładczą, jako chałupnik. W całym okresie zatrudnienia otrzymywał wynagrodzenie powyżej 50% najniższego wynagrodzenia.

Pracownicy, w tym wnioskodawca otrzymywali wynagrodzenie za wykonany m² gobelinu. W początkowym okresie zatrudnienia wnioskodawcy, stawka za 1 m² wynosiła 1.000,- zł, a następnie była podwyższana, aż do kwoty 1.800,- zł a nawet 3.000,- zł za 1 m² pod koniec lat 80-tych. Wszyscy pracownicy mieli takie stawki, za wyjątkiem sytuacji, gdy wykonywane były szczególne modele lub prace eksportowe do Francji, Japonii, USA i Włoch.

Wówczas stawka za m² była wyższa, a dodatkowo pracownicy otrzymywali premię eksportową. Każdy pracownik, w tym wnioskodawca, wykonywał co najmniej 4 m² gobelinu miesięcznie.

Pracy nigdy nie brakowało, a wynagrodzenie płacone było miesięcznie.

Jeśli gobelin nie był skończony w ciągu miesiąca wynagrodzenie wypłacane było zaliczkowo. Wnioskodawca wykonywał gobeliny wzorcowe wyżej opłacane.

Wnioskodawca, jeśli była potrzeba wykonywał gobelin w ciągu 2 dni i 3 nocy.

W okresie pracy w tej spółdzielni ubezpieczony wykonywał także dodatkowe zlecenia np. na wykonanie gobelinów dla Desy czy W.. Wynagrodzenie za przykładowy gobelin wynosiło 94.500,- zł.

Odwołujący mógł robić równocześnie dwa gobeliny ponieważ miał dwa krosna.

Od 1 czerwca 1988 roku do 30 września 1989 roku był zarejestrowany jako osoba współpracująca.

W okresie od 20 listopada 1992 roku do 14 marca 2006 roku ubezpieczony zarejestrowany był w PUP. Zasiłku dla bezrobotnych nie pobierał.

Przy przyjęciu, że wnioskodawca w okresie od 1 marca 1972 roku do 30 czerwca 1984 roku wykonywał co najmniej 4 m² gobelinów miesięcznie jego wynagrodzenie wynosiło 4.000,- zł miesięcznie oraz wynagrodzeń minimalnych za okresy, w których wnioskodawca nie wykazał wysokości zarobków, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z najkorzystniejszych 20 lat kalendarzowych, to jest lat 1959, 1966-1983 i 1988 wyniósł 65,80%.

Przyjęte do wyliczenia tego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynagrodzenia w poszczególnych latach oraz indywidualne wskaźniki za te lata wyniosły:

w 1959 r. - podstawa wymiaru 2.380,- zł; wskaźnik 13,65 %;

w 1966 r. - podstawa wymiaru 13.458,- zł; wskaźnik 57,99 %;

w 1967 r. - podstawa wymiaru 10.200,- zł; wskaźnik 42,16 %;

w 1968 r. - podstawa wymiaru 10.200,- zł; wskaźnik 40,36 %;

w 1969 r. - podstawa wymiaru 10.200,- zł; wskaźnik 39,10 %;

w 1970 r. - podstawa wymiaru 10.350,- zł; wskaźnik 38,59 %;

w 1971 r. - podstawa wymiaru 12.000,- zł; wskaźnik 42,41 %;

w 1972 r. - podstawa wymiaru 41.966,- zł; wskaźnik 139,38 %;

w 1973 r. - podstawa wymiaru 48.000,- zł; wskaźnik 142,96 %;

w 1974 r. - podstawa wymiaru 48.000,- zł; wskaźnik 125,59 %;

w 1975 r. - podstawa wymiaru 48.000,- zł; wskaźnik 102,22 %;

w 1976 r. - podstawa wymiaru 48.000,- zł; wskaźnik 93,44 %;

w 1977 r. - podstawa wymiaru 48.000,- zł; wskaźnik 87,03 %;

w 1978 r. - podstawa wymiaru 48.000,- zł; wskaźnik 81,85 %;

w 1979 r. - podstawa wymiaru 48.000,- zł; wskaźnik 75,09 %;
w 1980 r. - podstawa wymiaru 48.000,- zł; wskaźnik 66,23 %;
w 1981 r. - podstawa wymiaru 48.000,- zł; wskaźnik 52,02 %;
w 1982 r. - podstawa wymiaru 48.000,- zł; wskaźnik 34,39 %;
w 1983 r. - podstawa wymiaru 48.000,- zł; wskaźnik 27,63 %;
w 1988 r. - podstawa wymiaru 637.080,- zł; wskaźnik 14,83 %.

Za okres od 1964 roku do 1972 roku i z 1959 roku z zakładów, w których wnioskodawca nie udowodnił wysokości wynagrodzenia przyjęto wynagrodzenia minimalne.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony z 10 kolejnych lat z 20 lat poprzedzających złożenie wniosku o przeliczenie t.j. z okresu 1992 - 2011 wynosi 0%, zaś z 10 kolejnych lat czyli z lat 1988 - 1997 wybranych z 20 lat poprzedzających złożenie wniosku o emeryturę t.j. z okresu 1988 - 2007 wynosi 2,53%.

Organ uznał, że wnioskodawca wykazał łącznie 21 lat i 8 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych.

Powołując się na treść art. 15 ust. 1, 2a i 6, art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz. U. 1983 Nr 10, poz. 49, ze zm.) Sąd Okręgowy uznał odwołanie J. K. za częściowo zasadne. Sąd wskazał, że w rozpoznawanej sprawie główny spór między stronami sprowadzał się do ustalenia wysokości zarobków osiąganych przez wnioskodawcę w czasie zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w oparciu o umowę o pracę chałupniczą (nakładczą) od 1 marca 1972 roku do 10 czerwca 1984 roku. Dlatego też przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dokumentacji związanej ze spornym okresem pracy oraz dopuścił dowód z zeznań zgłoszonych przez wnioskodawcę świadków, co pozwoliło przeanalizować zasadność jego żądań.

Dokumentacja osobowa za sporny okres praktycznie nie istnieje. Świadczenie pracy pozwala na stwierdzenie, że wnioskodawca osiągał niewątpliwie wynagrodzenie w kwocie powyżej 50% najniższego wynagrodzenia. W ocenie Sądu pierwszej instancji zeznania świadków, potwierdzające zeznania samego wnioskodawcy wykazały, że istnieje możliwość obliczenia minimalnego, pewnego wynagrodzenia osiąganego przez odwołującego w spornym czasie. Wynika z nich, że wnioskodawca wykonywał pracę dobrze płatną i wymagającą szczególnych umiejętności. Był jednym z czołowych pracowników bowiem wykonywał gobeliny wzorcowe, a także na szczególne zamówienia, w tym za granicę. Wynagrodzenie za m² gobelinu wynosiło na początku pracy odwołującego 1.000,- zł, a w kolejnych latach rosło. W przypadku prac eksportowych i gobelinów wzorcowych było również wyższe. Przeciętny pracownik wykonywał 4 m² gobelinu miesięcznie. Wnioskodawca jako jeden z wiodących pracowników wykonywał co najmniej tyle. Wynagrodzenie płacone było zawsze miesięcznie

Wykonując zobowiązanie sądu organ rentowy dokonał hipotetycznego wyliczenia wysokości emerytury wnioskodawcy, przyjmując za okres zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...), od 1 marca 1972 roku do 30 czerwca 1984 roku, 4.000,- zł miesięcznie oraz wynagrodzeń minimalnych za okresy, w których wnioskodawca nie wykazał wysokości zarobków i ustalił, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z najkorzystniejszych 20 lat kalendarzowych, to jest lat 1959, 1966-1983 i 1988 wynosi 65,80%. Zważywszy, że jest on wyższy od dotychczasowego, należy uznać odwołanie J. K. w tej części za zasadne.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów wnioskodawcy Sąd Okręgowy uznał, że nie mogą one zostać uwzględnione. Jak wynika z ustaleń sądu najkorzystniejszy wskaźnik możliwy jest do uzyskania w oparciu o wynagrodzenia z 20 najlepszych lat. Chociaż wynagrodzenie odwołującego za 1959 rok nie było zbyt wysokie, to jednak brak innego roku,

poza przyjętymi, w którym wynagrodzenie wnioskodawcy dawałoby korzystniejszy wskaźnik niż ten obliczony dla 1959 roku. Nie jest także możliwe obliczenie wskaźnika z 10 kolejnych lat tj. z lat 1974 - 1983, gdyż nie mieszczą się one w żadnej cezurze czasowej wymaganej dla przyjęcia wariantu 10 lat z 20 przypadających przed dniem złożenia wniosku o prawo do emerytury lub wniosku o przeliczenie emerytury. Wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył w 2008 roku, a zatem najwcześniejszy okres 20 lat zamyka się latami 1988- 2007. Okres podany przez odwołującego wykracza poza tę cezurę czasową.

Sąd Okręgowy podkreślił nadto, powołując się na przepis art. 11 cytowanej ustawy, że w sytuacji gdy wnioskodawca pozostawałby w dwóch stosunkach zatrudnienia, okres ten mógłby zostać zaliczony tylko jednokrotnie. Nadto zaś w oparciu o art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy w zw. z art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 674) okresy pobierania zasiłku i stypendium przyznanych na podstawie art. 52 i art. 53 ust. 6 wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wnioskodawca nie pobierał nigdy zasiłku dla bezrobotnych, a zatem żaden okres zarejestrowania nie może być zaliczony do stażu ubezpieczeniowego.

Na mocy art. 129. ust. 1 ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Ponieważ wnioskodawca zgłosił wniosek w dniu 20 września 2011 roku, a zatem emeryturę w nowej wysokości należało mu przyznać od pierwszego dnia miesiąca zgłoszenia wniosku czyli od 1 września 2011 roku.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku. W pozostałym zakresie odwołanie jako niezasadne, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc podlegało oddaleniu.

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżył organ rentowy apelacją w całości, zarzucając mu:

naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. poprzez oparcie rozstrzygnięcia wyłącznie na zeznaniach świadków, które nie dawały podstaw do dokonania przyjętych przez Sąd ustaleń faktycznych

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę wyroku i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu apelujący zakwestionował ocenę zeznań świadków dokonaną przez Sąd pierwszej instancji. Wskazał, że świadkowie pracowali z wnioskodawcą dopiero od: 19.10.1981 r. (B. K.) i 23.06.1975 r. (M. K.), nie mogą zatem potwierdzić zasad wynagradzania oraz ilości pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w okresie wcześniejszym.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego odnosi skutek.

Zgodnie z art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

- z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

W myśl ust. 2 wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony na zasadach określonych w art. 15, mnoży się przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

Przepis art. 15 ust. 1 stanowi, że podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. W myśl ust. 6 art. 15 na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z art. 15 ust. 2a jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty, zgodnie z § 21 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz. U. 1983 Nr 10, poz. 49, ze zm.) obowiązującym w dacie złożenia przez ubezpieczonego wniosku o ponowne ustalenie wysokości pobieranego przez niego świadczenia, są dla pracowników - zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo wskazał, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym ograniczenie co do środków dowodowych wynikające z § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. obowiązujące w postępowaniu przed organem rentowym nie ma zastosowania w postępowaniu sądowym. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 KPC), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za celowe i pożądane. Wysokość uzyskiwanego uposażenia może być zatem ustalana także przy pomocy innych pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia zainteresowanego /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r. sygn. akt II UKN 186/97, opubl. OSNP 1998/11/342; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006 r. sygn. I UK 115/06, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2007, Nr 17-18, poz. 257, str. 753/.

Zasadnie zatem Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe na okoliczność zasad i wysokości wynagrodzenia wnioskodawcy w Spółdzielni Pracy (...) w Ł. w oparciu o zeznania świadków w osobach B. K. oraz M. K. Niemniej jednak rację ma apelujący, że na podstawie tychże zeznań nie sposób ustalić wysokości wynagrodzenia wnioskodawcy uzyskiwanego w spornym okresie w poszczególnych miesiącach w wybranych latach.

W judykaturze utrwalone jest stanowisko, zgodnie z którym przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wynagrodzenia w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Pomimo braku ograniczeń dowodowych w postępowaniu przed sądem z zakresu ubezpieczeń społecznych nie można zapominać, że wysokość zarobków, stanowiących podstawę do wyliczenia składki na ubezpieczenia społeczne, nie może być ustalana w sposób hipotetyczny, oparty jedynie na domniemaniu. Rzeczą Sądu w sprawach o wysokość emerytury jest dokładne ustalenie wysokości wynagrodzenia otrzymanego przez ubezpieczonego w danym okresie. Zarobki za poszczególne miesiące i wybrane lata kalendarzowe wykazane muszą być w sposób niebudzący wątpliwości w ściśle określonej kwotowo wysokości i odprowadzonych od nich składek na ubezpieczenie społeczne (wyroki Sądu Apelacyjnego: w Warszawie z 20 czerwca 2007 r., III AUa 482/07, Apel. Wa-wa 2008/1/154, OSA 2009/1/1, we Wrocławiu z 29 marca 2012 r., III AUa 1411/11, LEX nr 1171347).

Rację ma skarżący, że materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji, nie pozwala poczynić stanowczych ustaleń odnośnie wynagrodzenia uzyskanego przez J. K. w poszczególnych miesiącach w spornym okresie od 1 marca 1972 roku do 30 czerwca 1984 roku. W istocie świadkowie w osobach B. K. i M. K. rozpoczęli pracę w Spółdzielni Pracy (...) w Ł. później aniżeli wnioskodawca, a mianowicie M. K. w dniu 23 czerwca 1975 roku, zaś B. K. dopiero w dniu 19 października 1981 roku, a zatem nie mogą mieć wiedzy na temat wynagrodzenia wnioskodawcy uzyskanego w latach sprzed ich zatrudnienia u tego samego pracodawcy. Odnośnie wysokości wynagrodzenia wypłacanego w Spółdzielni (...) zeznał, że wynosiło ono przed 1980 rokiem około 1.000,00 złotych za m² tkaniny artystycznej, zaś M. K. zeznała, że jak zaczęła pracę wynagrodzenie wynosiło powyżej 1.000,00 zł za m² tkaniny, a następnie systematycznie wzrastało wynosząc, na koniec zatrudnienia świadka, powyżej 1.800,00 zł za m². Z tak sformułowanych zeznań nie sposób wyprowadzić kategorię wniosków co do wysokości wynagrodzenia wnioskodawcy uzyskanego w poszczególnych miesiącach wybranych lat. Zważyć należy, że z uwagi na znaczny upływ czasu wymienieni świadkowie nie potrafią precyzyjnie wskazać lat, w których świadczyli pracę w łódzkiej Spółdzielni, a zatem nie sposób wymagać, aby znali oni wysokość wynagrodzenia J. K. w spornym okresie, które zależało nie tylko od wysokości stawki za m² tkaniny, ale również od ilości wykonanych m². Na rozprawie w dniu 20 lipca 2012 roku świadek M. K. zeznała, że nie jest pewna, czy wnioskodawca każdego miesiąca wykonywał 4 m² tkaniny, bo nie zawsze widziała go w pracy. A zatem czyniąc ustalenia odnośnie wynagrodzenia wnioskodawcy uzyskanego w spornym okresie od 1 marca 1972 roku do 10 czerwca 1984 roku z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w Ł. w oparciu o zeznania wyżej wymienionych świadków Sąd naruszył dyrektywy swobodnej oceny dowodów z art. 233 § 1 k.p.c.

W tym stanie rzeczy Sad Apelacyjny w Łodzi, działając na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji.